

Svar på spørgsmål nr. 005 fra Akitsinnguaq Olsen, Siumut til Naalakkersuisut vedrørende eksport og import af dagligvarer til og fra Canada.

21. januar 2013
Sagsnr. 2013-079572
Dok. Nr. 1112564

I medfør af Inatsisartuts forretningsorden § 37 stk. 1, har du fremsat spørgsmål til Naalakkersuisut vedrørende eksport/import af dagligvarer til og fra Canada. Spørgsmålene er henvist til besvarelse hos mit område.

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 56 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

- 1) Hvilke overvejelser er der fra Naalakkersuisut om større eksport til Canada fra Grønland?
- 2) Hvilke yderligere overvejelser er der fra Naalakkersuisut om import fra Canada?
- 3) Hvilke andre lande er der potentiale i at importere flere dagligvarer til vort land fra, eventuelt Island?

Spørgsmålene søges besvaret samlet i det følgende.

Indledningsvist skal det nævnes, at det er Naalakkersuisuts holdning, at det fortrinsvis må være op til de grønlandske virksomheder, forretninger og forbrugere at afgøre, hvad der importeres og eksporteres af dagligvarer til og fra Grønland. For at give virksomhederne i Grønland de bedst mulige internationale handelsvilkår har Naalakkersuisut en løbende dialog med såvel rigsmyndighederne som internationale samarbejdspartnere herom. For at sikre flest mulige og størst mulige forbedringer i handelsvilkårene for grønlandske virksomheder sker dialogen på grundlag af input fra grønlandske virksomheder og forretninger. Grønlandske virksomheder og forretninger er i sammenligning med andre lande underlagt specielle begrænsninger som følge af den grønlandske geografi, klima, befolkningsstørrelse og bosætningsmønstre. Disse begrænsninger påvirker virksomhedernes vilkår for handel med omverden, herunder deres vilkår for transport, import og eksport af dagligvarer til eller fra Canada og andre lande. Med hensyn til dagligvarer er det endvidere vigtigt at gøre sig klart, at grønlandske virksomheder samlet kan opnå storkundefordele til glæde for forbrugerne ved at samle indkøb ved få leverandører. Endvidere har forbrugernes præferencer også betydning for valget af leverandør. Der er således mange faktorer, der bidrager til den nuværende handelsstruktur, hvor hovedparten af dagligvarer enten importeres fra eller via Danmark. Besvarelsen af spørgsmålene er derfor udarbejdet efter input fra grønlandske forretninger og virksomheder såsom Brugsen, KNI, Pisiffik og Nuuk Købmandshandel der blandt andet handler med dagligvarer.

Vedrørende eksporten af varer til Canada

I figuren og af tabellerne i bilag 1 fremgår den seneste udvikling i import/eksport af varer til Canada, herunder udviklingen i fragtmængder. Royal Arctic Line, som har koncession på søtransport af alt gods til og fra byerne i Grønland, oplyser blandt andet i forlængelse heraf, at de kun sender meget små mængder af gods til Canada fra Grønland. Ifølge

RAL er forklaringen herpå blandt andet en lang transittid. Gods fra Grønland til Canada sejles som regel først til Danmark, derefter til Island og så endelig til Canada. Som følge heraf kan der gå op til et par måneder før, at varer fra Grønland ankommer til Canada.

Importen af varer fra Canada

En canadisk eksportør, Ray Fine Enterprises, og en del af de førnævnte grønlandske virksomheder oplyser, at en væsentlig forhindring for at sende flere varer til Grønland fra Canada blandt andet er, at fragtpriserne fra Canada til Grønland via Island samlet set er dyrere end fragtpriserne fra Danmark til Grønland. Det fører alt andet lige til, at varer importeret fra Danmark får en konkurrencemæssig fordel i forhold til varer importeret fra Canada.

Ovenstående viser, at importørerne og eksportørerne af varer til eller fra Canada specielt oplever, at blandt andet RALs fragtpriser og rutenet er en udfordring for at skabe større eksport til eller import af varer fra Canada. Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik oplyser i forlængelse heraf, at det dog er vigtigt at være opmærksom på, at RALs fragtpriser og rutenet tilrettelægges ud fra de mængder, der er." Da RALs koncession og rutenet sikrer, at yderdistrikterne i Grønland også bliver forsynet med et udbud af basale dagligvarer har Naalakkersuisut på nuværende tidspunkt ingen konkrete overvejelser om at ændre på vilkårene for fragt af dagligvarer. Hverken til eller fra Canada eller andre lande i øvrigt. Som nævnt i indledningen har Naalakkersuisut dog en løbende dialog med rigsmyndighederne og internationale samarbejdspartnere. Heri forsøger Naalakkersuisut ved et opsøgende og vedholdende arbejde at forbedre de internationalt bestemte handelsvilkår således at borgerne og forbrugerne i Grønland kan få de bedste varer til den bedste pris.

Ifølge de grønlandske importører er desuden Mærkningsbekendtgørelsens § 11, der blandt andet bestemmer, at mærkningen skal være *"anført på grønlandsk eller dansk eller på andre sprog, der kun ved uvæsentlige forskelle i stavning adskiller sig fra dansk*, en tredje forhindring for importen af fødevarer og levnedsmidler fra Canada. Bestemmelsen betyder, at detailhandlen i Grønland selv må bruge ressourcer på, at få oversat deklARATIONERNE fra engelsk eller fransk.

På råstofområdet har der gennem en årrække været en målrettet markedsføring af de grønlandske mineralpotentialer med henblik på at tiltrække canadiske mineselskaber. Der er i dag mange canadiske selskaber som har efterforskningsaktiviteter i Grønland. Ud over at disse aktiviteter giver indtægter på kort sigt til Grønland og skaber rammerne for fremtidige større indtægter ved eksport af mineraler og metaller, er aktiviteterne ligeledes med til at understøtte behovet for direkte forbindelser til Canada. Air Greenlands rute Nuuk – Iqaluit er det første spin-off af den udvikling. Ligesom ruterne til Island, vil også ruten til Iqaluit åbne for nye muligheder for fragt af varer. Det har desuden vist sig at flere privat rejsende Nunavummiut end forventet benytter ruten til rejser til Grønland, oplyser Airgreenland.

Potentialet for import af dagligvarer fra Island eller andre lande.

Etablering af direkte flyruter fra Island til visse grønlandske byer har ifølge aktørerne i detailhandlen skabt visse prismæssige forbedringer for såkaldte "flyfriske" varer (Blandt andet mejeriprodukter), men såvel omkostninger som organisatoriske udfordringer i logistikken gør, at varerne fra Island har vanskeligt ved at klare sig i konkurrence med va-

rer indkøbt fra Danmark (og Europa). Endelig oplever detailhandlen ligeledes den førnævnte mærkningsbekendtgørelse som en forhindring for yderligere import af dagligvarer fra Island.

Afslutningsvis vil jeg pointere, at Naalakkersuisut har et løbende og kontinuerligt samarbejde med myndighederne i Island og myndighederne i Nunavut og Canada. I dette arbejde, forsøges hver en sten vendt i forsøg på at finde mulige samarbejdsområder med disse vores nærmeste nabolande.

Inussiarnersumik inuulluaqquillunga

Med venlig hilsen

Ove Karl Berthelsen

Bilag 1: Opgørelser over import/eksport (Canada)